

Motion till riksdagen 2011/12:N301

av Finn Bengtsson m.fl. (M)

Enklare regler för företagare

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av regelförenklingar för att gynna företagare och företagande.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av regelverken för företagare och företagande som bättre tar hänsyn till verksamhetens storlek.

Bakgrund

Ökat engagemang för att våga och vilja bli företagare och ett alltmer utvecklat företagande i Sverige är den enskilt viktigaste faktorn för att understödja arbetslinjen i vårt land. Det ska i detta sammanhang noteras att lejonparten av de jobb som skapas av företag sker inom ramen för små och medelstora företag. Då en välfungerande arbetslinje i sin tur är den bästa garantin vi kan ha för att utveckla välfärdspolitiken tillsammans, är ett kontinuerligt stöd för enskilda företagare och, främst, små och medelstora företags villkor ett av riksdagens och regeringens viktigaste arbetsområden. Denna motion argumenterar därför för några viktiga förändringar för att skapa en förbättrad småföretagarpolicy i vårt land.

Att fortsatt bekämpa onödigt byråkrati med en konsekvent nedmontering av den stora regelbörda som främst missgynnar enskilda och småföretagare är nödvändig. Regelverken för företagare och företagande tar idag i för liten utsträckning hänsyn till företagens faktiska storlek. Även om vissa funktioner är likartade för alla företag, så ser vardagens realiteter för en företagare mycket olika ut om man exempelvis är ensam med sitt företag eller är företagare som leder en stor internationell företagskoncern. Till detta faktum måste morgondagens regelverk för företagare och företagande bättre anpassas.

Fel! Okänt namn på

Motivering

1) Attraktionskraften för att vilja bli företagare och stå på egna ben är starkt kopplad till ambitionen och intresset att kunna förverkliga en affärsidé. För detta krävs mycket fokus på just verksamheten med utsortering av onödiga eller till och med kontraproduktiva distraktionsmoment. Hit hör fortfarande onödiga, och till och med ibland missriktade, byråkratiska regelverk som enligt lagens föreskrifter först ska tillfredsställas. Detta förhållande tröttnar företagare, främst ensamma sådana som kanske inte har andra att stödja sig och sin ambition på, och det tar då lätt bort en entreprenörs glädje att verkligen vilja utvecklas i önskad riktning. Detta hotar inte bara entreprenörens satsning på att komma igång och fortsätta utveckla sin verksamhet, utan även de helt nya jobb som sådan verksamhet, rätt stimulerad, på sikt kan ge upphov till.

Olika strategier har utvecklats för att lyckas förhindra att onödiga eller till och med kontraproduktiva regelverk etableras och stannar kvar, men som påverkar viktiga verksamheter som företagande på ett för företagaren, de anställda och samhället negativt sätt. En sådan metod bygger på så kallade solnedgångsparagrafer, det vill säga regleringar som är temporära och redan från början bestäms löpa ut vid en given tidpunkt. När denna tidpunkt närmar sig är det dags att utvärdera reglernas funktion och ta ställning till den aktuella regleringens vara eller icke vara igen. En annan sådan metod kallas ”regleringsgiljotinen”. Metoden bygger på att man inför en tänkt reglering alltid ställer tre frågor: 1. Är regleringen nödvändig? 2. Är regleringen laglig, eller kan den komma i strid med annan lagstiftning? 3. Är regleringen övergripande gynnsam för utvecklingen av den verksamhet den är tänkt att reglera? I fallet företag formuleras frågorna följaktligen: 1) är regleringen nödvändig och önskvärd för att styra och stödja företagare och företagande, 2) kan regleringen komma i konflikt med andra regelverk som styr och stödjer företagare och företagande, 3) är regleringen företagare- och företagsvänlig? Beroende på hur utfallet av frågorna blir så kan detta resultera i att en regel förkastas, revideras eller behålls intakt. På så sätt fungerar denna typ av metodik att tvinga lagstiftaren till att noga reflektera över om lagstiftningsbehovet är tillräckligt övervägt eller ej.

Vi föreslår en översyn över möjligheten att i lagstiftningsprocesser som berör företagare och företagande införa tvingande metoder av typen solnedgångsparagrafer och regleringsgiljotiner i syfte att minska onödigt eller skadligt regelkrångel. Viktigt att notera är att man vid en sådan översyn bör beakta möjligheten av att ett nytt sådant regelverk, för att i sin tur förenkla och förbättra regelverk som berör företagare och företagande, ska anpassas till att kunna tillämpas både på förslag till nya regelverk och på befintliga dito.

2) Alla stora företag har en gång varit små. Vi ska ha en mix av stora, medelstora och små företag i vårt land. Ett problem är dock att för få företag idag i Sverige gör den långa resan från liten till riktigt stor och även internationellt etablerad verksamhet. Om flera små företag, som ofta utgår från en enskild företagare eller ett fåmansföretag, ska våga och vilja expandera med de riktigt stora visionerna så är det nödvändigt att inte redan från början tvingas förhålla

Fel! Okänt namn på

sig till noggranna regelverk som behövs för att hålla kontrollen över de internationella koncernernas verksamhet.

Det är rimligt att det i allt företagande finns ett inslag av övervägt risktagande. Utan satsningar och därmed förknippade risker är det svårt att se att särskilda framgångar naturligt ska följa. Men detta risktagande är för enskilda företagare eller fåmansföretag idag inte sällan förknippat med risker för långvarig personlig skuldsättning och till och med undergång på ett sätt som inte företagare i större verksamheter riskerar på samma sätt. Gränsen mellan när en enskild företagare eller ett fåmansföretag agerar som privatperson eller som företagare på marknaden är ibland något flytande, och måste så få vara till viss del för att verksamheten ska fungera praktiskt. Men medan privatpersoner på en öppen marknad idag har ett bättre lagligt konsumentskydd med bland annat ångerrätt vid inköp så saknar företagaren detta skydd i lagen. Sådant utnyttjas bland annat av fakturaskojare som inte sällan riktar in sin verksamhet på att binda upp alltför värnlösa egen- eller fåmansföretagare vid inköp där ingen ångerrätt existerar. För större företag är problemet med denna typ av verksamhet lättare att hantera i och med att man har större resurser till sitt förfogande för att upphandla och granska ekonomin i företaget än hos den som ska bedriva alla verksamheter inom ett företag själv.

Då problemet med att hantera exempelvis luredrejeri med fakturor till, främst, småföretag fortsatt är i ökande och att lagskyddet mot detta kontraproduktiva fenomen för företagarna idag saknas finner vi anledning att regelverket ses över för att se om en- och fåmansföretag kan tillsäkras en lagstiftning som mera liknar den för privatpersoner än för stora företag. I samband med en sådan översyn föreslår vi också att den större frågan om ett mera differentierat regelverk som är bättre anpassat till de villkor som styr ett företag utifrån dess faktiska storlek övervägs att tas fram. Principen att staten successivt minskar sitt delade ansvar med de risker som företagare alltid måste ta när de utvecklas från liten till stor bör kunna vara en bra vägledning för förslag till regelförändringar på detta område. Om en bättre balans mellan ansvar och risktagande i förhållande till ett företags storlek på verksamhet kan utkristalliseras i lagstiftningen, så förutsätter vi att detta också ökar riskvilligheten för att fler människor är beredda att våga och vilja satsa på att utveckla ett företagande. Ytterst är en sådan utveckling också arbetslinjens bästa investering.

Stockholm den 29 september 2011

Finn Bengtsson (M)

Bengt-Anders Johansson (M)

Jan R Andersson (M)

Pia Hallström (M)

Annicka Engblom (M)

Maria Plass (M)